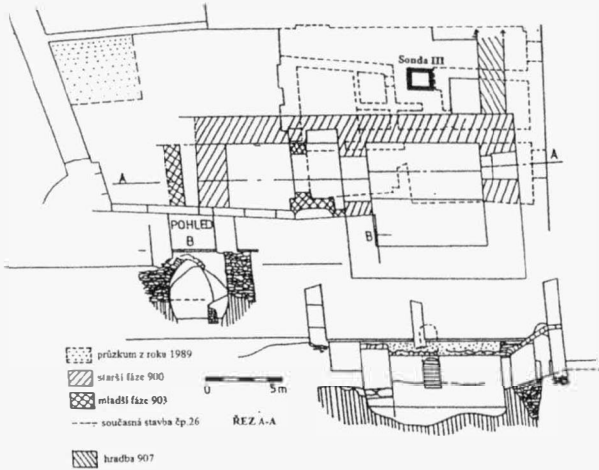

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

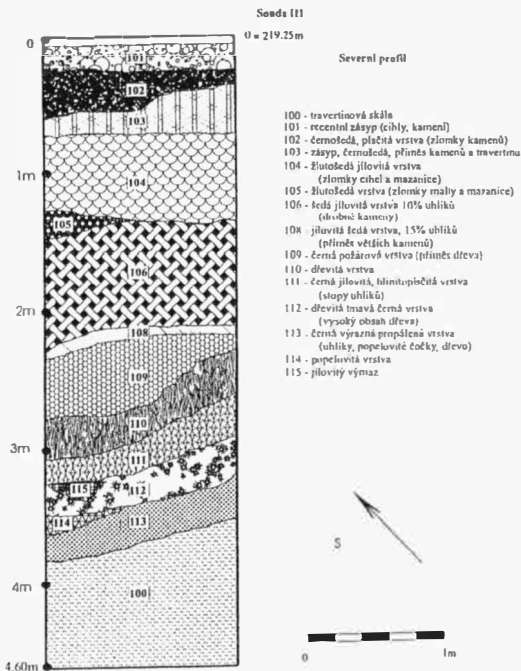
PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

Obr. 36. Přerov – Horní náměstí, čp. 26 – půdorys domu s vyznačením sondy III.
 Přerov – Horní náměstí, Nr. 26 – Hausgrundriß mit Bezeichnung des Suchschnitts III.

Obr. 37. Přerov – Horní náměstí, čp. 26 – stratigrafie sondy III.
 Přerov – Horní náměstí, Nr. 26 – Stratigraphie des Suchschnitts III.

PŘEDKLÁŠTEŘÍ U TIŠNOVA (okr. Brno-venkov)

Klášter Porta coeli. 13. stol. Stavba kláštera. Zjišťovací výzkum.

V souvislosti s restaurováním vstupního portálu kostela Nanebevzetí P. Marie v areálu kláštera cisterciáček byl proveden zjišťovací výzkum sondou před portálem. Výzkumem bylo zjištěno, že západní průčelí bylo původně založeno bez základů pro honosný portál, jehož základy byly vybudovány

až během stavby. Tyto základy však byly zbudovány pro portál menších rozměrů, takže při budování portálu, který je zde dochován dodnes, musely být zvětšeny. Archeologickým výzkumem se tak podařilo získat další doklady svědčící pro určité nepřesnosti ve stavbě, způsobené patrně spěchem a zásahy zakladatelky kláštera královny Konstancie.

Josef Unger, ÚAPP Brno

Resumé:

Předklášteří u Tišnova (Bez. Brno-venkov), Kloster Porta coeli. 13. Jh. Kloster. Feststellungsgrabung.

PŘEROV (okr. Přerov)

Horní náměstí čp. 26. Doba hradištní, středověk (13.-15.stol.). Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu měsíce června roku 2001 byla realizována závěrečná etapa záchraného výzkumu při rekonstrukci domu čp. 26 (parcela č. 330) na Horním náměstí v Přerově. Poloha naleziště je lokalizována na ZM 1:10 000, list č. 25-13-12, plocha vymezená body od Z a J s.č. vzdálenými 382:246 mm. Výzkum byl prováděn ve vstupní chodbě domu (protažení sondy I jižním směrem) a v místnosti přízemí (sonda III). V sondě I byla zachycena vně obvodové hradby (k.č. 907 – výzkum z roku 2000) část středověké dlážděné komunikace, položené již na vrstvách s mladohradištním materiálem. V sondě III, která byla položena mezi sondami I a II (výzkum z roku 2000) se podařilo odkrýt mohutné souvrství od doby mladohradištní do 15.stol. Již pod dnešní podlahou domu čp. 26 byly zachyceny vrstvy (k.č. 101-103) s novověkým materiálem, související s přestavbou objektu po polovině 18. století (pravděpodobně roku 1767). Zde se také ukázalo, že podklad novověkého prahu do sousední místnosti (jižní strana sondy III) tvořil fragment pozdně gotického ostění. Vrstva k.č. 104 představovala opět destrukční horizont po pobožení zástavby Horního náměstí z přelomu 15. a 16. století za Pernštejnů a překrývala výraznou sídlištní vrstvu (k.č. 105) datovatelnou v rozmezí druhé poloviny 14. a počátku 15. století; podařilo se zjistit i doklady provizorní stavební činnosti v tomto období. Již pod tímto sídlištním horizontem se objevily vrstvy s materiálem 12. a 13.století, které překrývaly další výrazné souvrství z přelomu 10. a 11. století, přičemž vrstva č. 112 patrně souvisela s výstavbou mladohradištního hradiska za vlády krále Boleslava Chrabrého (na rozhraní vrstev č. 112 a 113 byla objevena lebka koně, ale v tomto případě se nepodařilo prokázat existenci objektu, pod jehož nárožím by mohla být uložena jako v předchozích případech – výzkum domu čp. 19 v roce 1990 na parc. č. 342 nebo v roce 1999 v suterénu přerovského zámku).

Horní náměstí. Doba mladohradištní, středověk (14.-16.stol.). Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2001 byla realizována komplexní rekonstrukce vodovodu a kanalizace na Horním náměstí v Přerově. Poloha naleziště je lokalizována na ZM 1:10 000, list č. 25-13-12, plocha vymezená body od Z a J s.č. vzdálenými 374:231; 376:222; 388:237; 391:248mm. Výzkum byl prováděn formou sledování jednotlivých výkopů a dokumentaci následně vzniklých stratigrafických profilů. V severozápadní a jihovýchodní části plochy Horního náměstí se podařilo zachytit souvrství s nálezy od 11. do přelomu 15. a 16.století, přičemž vrstvy s mladohradištním materiálem dosahovaly místy mocnosti až 0,4 m. Z nálezů převažovala vesměs keramika, při výkopu u kaple sv.Jiří na jihovýchodním okraji náměstí byl částečně zachycen i pozůstatek pravděpodobně původní vnitřní dřevěné zástavby akropole hradiska z první poloviny 11.století.

Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno

Resumé:

Přerov (Bez. Přerov), Horní náměstí 26. Burgwallzeit, Mittelalter (13.-15. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

Přerov (Bez. Přerov), Horní náměstí. Jüngere Burgwallzeit, Mittelalter (14.-16. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (okr. Přerov)

"Pod Hvězdárnou". Středověk. Sídliště. Povrchový průzkum.

Při povrchovém průzkumu hromad vytěžené hlíny podél výkopu procházejícího přes zahrádkářskou kolonii "Pod Hvězdárnou" se podařilo v létě 2001 shromáždit soubor středověké keramiky ze 14.-15. století. Další menší soubory pocházejí přímo ze soukromých parcel. Lokalita se nachází 2 km východním směrem od centra města.

Václav Martínek, Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Přerov (Bez. Přerov), "Pod Hvězdárnou". Mittelalter. Siedlung. Terrainbegehung.

PŘESTAVLKY (okr. Přerov)

"Opálky". Novověk. Ojedinelé nálezy. Povrchový sběr.

Na známé paleolitické lokalitě (Klíma 1975, 9) bylo nalezeno prostřednictvím povrchového sběru nečetné množství novověké keramiky (17. století). Není vyloučeno, že nálezy mohou souviset s pobytem švédských vojsk v r. 1643 v nedaleké Horní Moštěnici.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Literatura:

Klíma, B. 1975: Nová paleolitická stanice u Přestavlk (okr. Přerov). PV 1974, 9.

Resumé:

Přestavlk (Bez. Přerov), "Opálky". Neuzeit. Einzelfunde. Terrainbegehung.

RAJHRAD (okr. Brno-venkov)

"Pod Kopci". Středověk, novověk. Klášter. Záchranný výzkum.

Lokalita se nachází v SV části extravikínu obce Rajhrad. Vlastní poloha naleziště je nížinného charakteru, situovaná v pravobřežní akumulací terase řeky Svratky (ZM ČSSR 1:10 000 list 24-34-20, plocha vymezená body vzdálenými v mm od Z a J okrajové sekční čáry: [119,344], [134,352], [140,337], [126,330]). Výkopová rýha prořála lokalitu v prostoru vjezdu a zahrady za Tavernou, před budovou fary, v rajské zahradě, západním křídle a v prostoru hospodářských budov za Státním archivem.

V roce 1951 byla prokopána klášterní zahrada, z které pochází slovanská keramika, žerňovy, zvířecí kosti, mazanice a uhlíky. Osídlení hradiště bylo možné datovat do 9. až 12. stol. V sondách byla nalezena destrukce spálených srubových stěn, zemnice a množství keramiky (Staňa 1961).

V roce 1993 proběhly stavební úpravy v rajské zahradě (Unger 1997). Sondy byly vedeny v areálu klášterní zahrady a v areálu rajské zahrady. V hloubce 2,5 až 3,5 m zde byl objeven povrch terénu z doby, kdy zde započala stavební činnost, tzn. z počátku 13. stol. (? stavba kostela). Kulturní vrstva s keramikou je až z 1. pol. 13. stol. a souvisí s životem v klášteře. Nejstarší kamenné zdivo je datováno do druhé poloviny 13. stol. Jinak podstatné stavební změny trvaly až do 30. let 18. stol., kdy celý areál dostal dnešní podobu. Podoba kláštera před počátkem 13. stol. však nebyla tímto výzkumem vyřešena.

Záchranný archeologický výzkum provedený v roce 2001 v areálu benediktinského kláštera v Rajhradě (Kos 2001) přinesl několik nových poznatků. Během hloubení kanalizačních rýh bylo zachyceno poměrně velké množství archeologických situací. Jednalo se zejména o základová zdiva, sídlištní objekty a souvrství z rozmezí 11.-18. stol.

Nejpočetnější doklady středověké stavební architektury pocházejí z rýhy před současnou farou. Zde bylo zachyceno několik mohutných základových zdí ze 13. stol. Některé nálezy z okolí ovšem dokládají osídlení v blízkosti kostela sv. Petra a Pavla již na přelomu 12. a 13. stol. Podrobnější průzkum však nebylo možné provést, neboť výko-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Konoróczy, Ing. Petr Škrdl, Ph.D., PhDr. Lubomír Šehel, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pílavky (foto ●. Šedlo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00